

Çocuk mizahın kaynağıdır

Çizgileri kadar başarılı çocuk romanları ile de tanınan Behiç Ak'ın *Yüksek Tansiyonlu Çınar Ağacı* adlı kitabı 15 yıl sonra yeniden basıldı. Behiç Ak kitaplarıyla ilgili "Çocuk mizahın kaynağı... Mizah ve çocuk edebiyatı, bizi her şeyle ilk defa tanıştırmış gibi şaşkın ve meraklı olmaya götürür" diyor.

■ SONER CAN

Çizerliği, oyun yazarlığı, sanat yönetmenliği, belgesel film alanındaki çalışmalarıyla

tanınan Behiç Ak'ın ilk çocuk kitapları Japonya'da yayımlanan *Gökdelene Giren Bulut* ve *Yüksek Tansiyonlu Çınar Ağacı*'dir. Behiç Ak'ın Japonya'da basılan ve 1986 Noma Concours Özendirme Ödülü kazanan *Yüksek Tansiyonlu Çınar Ağacı* adlı kitabı Türkiye'de 15 yıl önce çıkmıştı. Bu kitabı *Günışığı* Kitaplığı yeniden yayımladı. Yıllar içinde ödüller de alan, birçok kitap yayımlayan Behiç Ak, bant

karikatürlerini de albümler halinde kitaplaştırıyor. Kedilere düşkünlüğüyle tanınan Behiç Ak ile mizahı ve kitaplarını konuştuk.

● **Siz hem bir mizahçı, aynı zamanda çocuk kitabı yazarısınız. Mizahla çocuk edebiyatı arasında koşutluklar ya da zıtlıklar var mı?**

Elbette var. Kurallara gülmek mizahın temel amacı. Kısacası yaşamı sorgulamak. Bunun için ise çocukça bir

bakışa ihtiyacımız var. Çocuk kitaplarını mizahsız düşünemiyorum.

● **İkisinin birbirini besleyen tarafları var mı? Size özel ya da genel olarak?**

Her şeyle ilk defa tanıştırmış gibi şaşkın ve meraklı olmaya götürüyor bizi mizah ve çocuk edebiyatı. Ancak çocuklar için yazdığımızda yüzde yüz kendiniz için bir şeyler yaptığınıza inanıyorsunuz.

● **Mizahla çocuk edebiyatını bağdaştıran bizden ya da dünyadan isimler, örnek aldıklarınız var mı?**

Dünya edebiyatında örnekler var elbette.

Marcel Ayme, Calvino, Gocsiny gibi yazarlar geliyor aklıma. Türk edebiyatı da bu konuda zengin. Rıfat Ilgaz, Sevim Ak... Aklıma ilk gelen isimler. Örnek aldığım tek bir örnek yok. Sadece kendi istediği şeyleri yapmaya çalışarak yol alan insanları kendime örnek alırım hep.

● **Ya çocuk ve mizah ilişkisi?**

Çocuk mizahın yaratıcısı zaten.

● **Kitaplarınızdaki desenleri de siz yaratıyorsunuz. Birinin diğerini**

Behiç Ak

gölgede bırakma tehlikesini yaşadınız mı hiç?

Bazen yazarak, bazen de çizerek düşünüyorum. Çizmek bir düşünce biçimi benim için, yazılı bir fikrin görselleştirilmesi değil. Resimlerin önemi okul öncesi kitaplarda çok fazladır. Bu kitaplar yazının ve görsel sembollerin iç içe geçtiği bir dönemin entelektüel ürünleridir. Çocuk hem kedi kavramıyla, hem bu kavramın nasıl yazıldığıyla hem de nasıl resmedildiğiyle

ilk defa karşılaşır. Semboller, işaretler ve gerçek dünya arasında bir ilişki kurar. Resmi düşünsel bir kavram haline getirir. Yazıyı da görselleştirir. Doğrusu desenlerle yazı arasında bir rekabet var mı diye hiç düşünmedim.

● **Mizah dergilerimizin 'okuma kültürümüze katkısı var mı?**

Mizah dergileri bir alışkanlık yaratıyor. Ama okumakla elde edilen alışkanlıklar her zaman okuma alışkanlığına dönüşmüyor ne yazık ki.